**ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ИВАН СЕРГЕЕВИЧ ТУРГЕНЕВ“ ГР. РАЗГРАД**

УТВЪРДИЛ:

МИЛЕНА ОРЕШКОВА

# МЕРКИ

За защита на учениците, учителите и служителите от ОУ“Иван Сергеевич Тургенев“ гр. Разград в случай на ядрена или радиационна авария и при възникване на авария с възможни радиационни последствия за населението и околната среда, защитните мерки се прилагат с отчитане на прогнозните оценки за потенциални изхвърляния на радиоактивни вещества и наличните данни от извършени измервания.

**Основните мерки за защита на населението при авария са:**

- укриване;
- йодна профилактика;
- евакуация.

В зависимост от конкретната ситуация, допълнително се прилагат и следните мерки:

- ограничаване и контрол на достъпа в областите, засегнати от аварията;
- използване на средства за предпазване от вдишването на радиоактивни вещества;
- деконтаминация на хора, помещения, сгради и участъци, замърсени с радиоактивни вещества;
- ограничаване консумацията на определени хранителни продукти (свежи плодове и зеленчуци от района на аварията, вода от открити водоизточници, фабрично неопаковано мляко от тревопасни животни, непакетирани храни и др.);
- ограничаване на сухопътен, въздухоплавателен, речен/морски трафик;
- медицинско проследяване;
- временно или постоянно преселване.

Защитните мерки се прилагат с отчитане на критериите, определени в Наредбата за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария, Наредбата за радиационна защита и Наредба № 28 на Министерство на здравеопазването.

Прилагането на защитни мерки се осъществява по разпореждане на Националния щаб.

**При възникване на ядрена или радиационна авария, към учениците, учителите и служителите в училището се дават следните общи указания с цел ефективно прилагане на определените защитни мерки:**

1. Запазете спокойствие и не предприемайте панически действия, защото компетентните органи са в състояние и ще направят всичко необходимо да осигурят вашата защита.
2. Включете телевизионни приемници и/или радиоприемници за получаване на последваща информация (Българската национална телевизия и Българското национално радио).
3. Изпълнявайте стриктно дадените указания относно мерките за радиационна защита. В училище, спазвайте указанията, както следва:
    - Директорът спазва указанията на Националния или областен щаб.
    - Учителите и служителите, спазват указанията на Директор и заместник директор по административно-стопанска дейност;
    - Учениците спазват указанията на учителите и/или класните ръководители.
4. Не предприемайте йодна профилактика (поглъщане на таблетки калиев йодид) без разпореждане. Самоволното поглъщане на йод под каквато и да е форма може да навреди на здравето Ви.
5. Не предприемайте евакуация без разпореждане. Самоволното и неорганизирано напускане на засегнато от аварията населено място, без отчитане на посоката на разпространение на радиоактивните вещества води до риск за Вашето здраве.
6. В училище, учениците, учителите и служителите остават в сградата на училището, която трябва максимално да се херметизира.
7. Всички ученици, учители и служители, които в момента се намират на открито, следва веднага да влязат в сградата на училището.
8. Внимателно се свалят най-горните дрехи, още преди да се влезе в сградата. Радиоактивният материал може да се утаи върху дрехите, поради което е добре да се сменят дрехите, ако има такава възможност.
9. Радиоактивният материал се утаява от външната страна на сградите, поради което се препоръчва да се стои колкото се може по-далеч от външни стени и покрива на сградата.
10. Да бъдат изключени вентилатори, климатици и отоплителни уреди, които вкарват въздух отвън.
11. Да бъдат затворени всички врати и прозорци, клапите на камини и печки, в случай че има такива в стаите.

12. Устата и носът трябва да се покрият с маска, кърпа или с каквото се разполага под ръка, за да се намали максимално количеството на вдишания радиоактивен материал.
13. Създава се организация за забърсване на пода и мебелите с вода.
14. След преминаването на радиационния облак, вентилацията трябва да бъде възстановена, за да се намали облъчването от радиационните вещества, които са навлезли в сградата, което е неминуемо, като помещенията се проветряват през влажен тензух..
15. Своевременно трябва да се измият ръцете след допир до радиоактивните вещества, ако има установен досег.
16. Храненето се препоръчва да бъде с добре запечатани или дори готови консервирани храни, в случай че не сме сигурни до каква степен радиационния облак може да е навлязъл в сградата. Същите съвети се отнасят и до консумацията на вода – по възможност да бъде от бутилирани шишета.